

Reykjavík, 26. janúar 2022

Efni: Upplýsingar til neytenda um NOVIS í ljósi ákvörðunar Seðlabanka Slóvakíu sem felur í sér niðurstöðu um brot félagsins.

NOVIS¹ er váttryggingafélag sem dreifir vörum sínum á Íslandi og nokkrum öðrum löndum í Evrópu. Seðlabanki Slóvakíu (NBS), eftirlitsaðili váttryggingafélagsins NOVIS, birti [ákvörðun](#) 17. janúar 2022 þar sem fram kemur að NOVIS hafi gerst brotlegt við lög á tímabilinu 30. júní 2021 til 17. ágúst 2021 sem kallar á úrbótakröfur af hálfu Seðlabanka Slóvakíu.

Hvernig snertir NOVIS íslenska neytendur?

- Afurðir NOVIS hafa verið seldar íslenskum neytendum í gegnum dreifingaraðila (váttryggingamiðlara) á Íslandi.

Hvað var NBS að taka ákvörðun um?

- NOVIS hafi á tímabilinu 30. júní 2021 til 17. ágúst 2021:
  - ekki stundað starfsemi sína með varfærnisjónarmið að leiðarljósi, þ.e. ekki hafi verið gerðar ráðstafanir til að milda áhættu vegna áhættuþátta sem gætu haft skaðleg áhrif á fjárhag félagsins og
  - ekki haft nægt gjaldþol (e. own funds) til að mæta gjaldþolskröfu (e. Solvency Capital Requirement).
- Seðlabanki Slóvakíu kemst ennfremur að niðurstöðu um að NOVIS hafi á sama tímabili ekki haft nægt gjaldþol til að mæta gjaldþolskröfum. Við útreikning á váttryggingaskuld hafi félagið ekki byggt á raunhæfum forsendum, hvað varðar líkur á uppsögnum samninga af hálfu váttryggingartaka á Íslandi og Ítalíu. Til viðbótar því hafi forsendur við útreikninga á gjaldþoli félagsins verið ákvarðaðar með ósamkvæmum og staðlausum hætti, sem hafi leitt til rangrar ályktunar um að félagið hafi mætt gjaldþolskröfu með nægu gjaldþoli.
- NBS gerir úrbótakröfur í þremur liðum í ákvörðuninni. Birtar eru upplýsingar um þriðja lið úrbótakrafanna en þar kemur fram að NOVIS eru strax settar tímabundnar takmarkanir til 15. mars 2022 varðandi frjálsa ráðstöfun á eignum félagsins sem og allar ráðstafanir sem geta rýrt verðgildi eigna. Þá eru útgreiðslur krafna til aðila í sérstöku sambandi við NOVIS óheimilar ásamt frekari skuldsetningu nema það sem reglulegur rekstur félagsins kallar á.

---

¹ Fullt nafn félagsins er NOVIS Versicherungsgesellschaft, NOVIS Compagnia di Assicurazioni, NOVIS Poist'ovňa a.s.

Gerir NBS aðrar úrbótakröfur til NOVIS?

- Já. NBS gerir úrbótakröfur í þremur liðum en einungis þriðji liðurinn hefur verið birtur opinberlega.

Hvað þýðir ákvörðun NBS fyrir samninginn minn?

- Vátryggingarsamningar sem NOVIS hefur gert við vátryggingataka eru enn í gildi.
- NBS hefur komist að þeirri niðurstöðu að NOVIS hafi vanmetið væntanlegan kostnað við uppgjör skuldbindinga sem það hefur lofað að greiða vátryggingatökum og tjónpolum.
- Fjármálaeftirlitið bendir neytendum jafnframt á það sem fram kemur í ákvörðun Seðlabanka Slóvakíu. Sjá svar við spurningunni *Hvað var NBS að taka ákvörðun* um hér að ofan.

Hvað er gjaldþolskrafa?

- Gjaldþolskrafa er mælikvarði yfir alla áhættu vátryggingafélags til þess að áætla mögulegt tap þess til næstu 12 mánaða m.v. 99,5% öryggisstig. Gjaldþolskrafa er reiknuð eftir staðalreglu eða eigin líkani og tekur tillit til þess hvort rekstur vátryggingafélags sé áhættusamur m.t.t. þeirrar starfsemi sem félagið stundar, fjárfestinga og fleiri þátta.

Hvað er gjaldþol?

- Það fjármagn sem vátryggingafélag þarf að hafa til að mæta tapi sem leiðir af atburðum sem leiða til óhagstæðrar afkomu af rekstri vátrygginga, fjárfestinga eða annarra þátta í rekstri vátryggingafélags.

Hvað er vátryggingaskuld?

- Vátryggingaskuld er skuldbinding vátryggingafélaga vegna gerðra vátryggingarsamninga. Hún er mat á væntanlegum kostnaði vátryggingafélags við greiðslu bóta sem það hefur lofað að greiða tjónpolum eða vátryggingartökum.

Hvert á ég að snúa mér fyrir frekari upplýsingar?

- Fjármálaeftirlitið bendir íslenskum neytendum, sem hafa gert samninga um vörur NOVIS, á að hafa samband við vátryggingafélagið eða þann vátryggingamiðlara eða þá vátryggingamiðlun sem þeir keyptu vöruna hjá til að fá nánari upplýsingar og leiðbeiningar.

Hver tók ákvörðunina?

- Seðlabanki Slóvakíu ([Národná Banka Slovenska](#), NBS)

Hvers vegna tók Seðlabanki Slóvakíu þessa ákvörðun?

- Ákvörðunin er hluti af áframhaldandi viðurlagamáli NBS gegn NOVIS. Áður hefur NBS m.a. í kjölfar vettvangsathugunar NBS, EIOPA og evrópskra eftirlitsstjórnvalda þar sem NOVIS stundar starfsemi, tekið ákvörðun um að NOVIS hafi gerst sekt um brot á lögum með því að fjárfesta ekki mótteknum iðgjöldum til samræmis við skilmála váttryggingasamninga.

Hvað þýðir það að að hafa ekki nægt gjaldþol til að mæta gjaldþolskröfu?

- Gjaldþol er það fjármagn sem váttryggingafélag þarf að hafa til að mæta tapi sem leiðir af atburðum sem leiða til óhagstæðrar afkomu af rekstri váttrygginga, fjárfestinga eða annarra þátta í rekstri váttryggingafélags.
- Gjaldþolskrafta er mælikvarði yfir alla áhættu váttryggingafélags til þess að áætla mögulegt tap þess til næstu 12 mánaða m.v. 99,5% öryggisstig. Gjaldþolskrafta er reiknuð eftir staðalreglu eða eigin líkani og tekur tillit til þess hvort rekstur váttryggingafélags sé áhættusamur m.t.t. þeirrar starfsemi sem félagið stundar, fjárfestinga og fleiri þátta.
- Váttryggingafélag þar að búa yfir gjaldþoli til að geta m.a. greitt út váttryggingarbætur og tekist á við tap sem komið getur til vegna óhagstæðrar afkomu félagsins, óhagstæðra fjárfestinga eða annarra þátta í rekstri váttryggingafélagsins.
- Uppfylli váttryggingafélag ekki kröfur um nægt gjaldþol til þess að mæta gjaldþolskröfu ber því að gera og fylgja eftir áætlun um endurreisn fjárhags skv. lögum um váttryggingastarfsemi. Gangi það ekki eftir, getur fjármálaeftirlit í viðkomandi ríki afturkallað starfsleyfi félagsins.

Af hverju má slóvakískt váttryggingafélag dreifa vörum á Íslandi?

- Váttryggingafélög með starfsleyfi og undir eftirliti eftirlitsstofnana á Evrópska efnahagssvæðinu geta veitt þjónustu í öllum ríkjum Evrópu að undangengnum tilkynningum til viðeigandi eftirlitsstofnana. Félagin geta veitt þjónustu yfir landamæri, m.a. í gegnum útibú, umboðsmenn og dreifingaraðila. Eftirlitsstofnanir í heimaríki félaga hafa eftirlit með því að þau uppfylli kröfur sem gerðar eru til starfsemi þeirra. Fjármálaeftirlitið hefur komið að eftirliti með viðskiptaháttum og markaðssetningu félaga sem veita þjónustu hér á landi, ásamt eftirlitstofnunum í heimaríki.
- Slóvakíska váttryggingafélagið er ekki með starfsstöð á Íslandi en dreifir vörum sínum í gegnum íslenska váttryggingamiðlara.

Hver hafa afskipti Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands verið af NOVIS hingað til?

- EIOPA, Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands og eftirlitsstjórnvöld í þeim ríkjum Evrópu sem NOVIS er með starfsemi í, þar á meðal á Íslandi, hafa átt í miklum samskiptum vegna NOVIS á undanförunum misserum um álitæfni í tengslum við starfsemi félagsins. Þessi álitæfni tengjast bæði fjárhagsskilyrðum og viðskiptaháttum NOVIS.
- Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands (Fjármálaeftirlitið) vísar að öðru leyti til fyrri fréttu frá [18. og 29. september](#), [23. október](#), [13. nóvember 2020](#), [25. febrúar](#) og [28. apríl 2021](#), þar

sem greint var frá því að NBS birti [fréttatilkynningu](#) 27. apríl 2021 um [ákvörðun](#) vegna brots váttryggingafélagsins NOVIS sem lýtur að fjárfestingu iðgjalda (e. investment infringement) í samræmi við skilmála váttryggingasamninga.

- Fjármálaeftirlitið hefur áður birt fréttir og tilkynningar sem tengjast starfsemi NOVIS. [Í júlí 2018](#) vakti Fjármálaeftirlitið [athygli á](#) því að Seðlabanki Ungverjalands hefði stöðvað tímabundið nýsölu á söfnunarlíftryggingum NOVIS. Í fréttinni var bent á að NOVIS væri með starfsemi m.a. á Íslandi og væri þá að bjóða söfnunarlíftryggingar til íslenskra neytenda.
- Fjármálaeftirlitið hafði áður vakið athygli á hvað hafa bæri í huga við kaup á váttryggingatengdum fjárfestingaafurðum, en [frétt þess efnis birtist í júní 2018](#).
- Fjármálaeftirlitið hefur einnig tekið til athugunar viðskiptahætti váttryggingamiðlara á Íslandi í tengslum við sölu á vörum NOVIS. Tilkynningar um niðurstöður athugananna birtust í [ágúst 2018](#) og í [apríl 2019](#).
- Þá birti Fjármálaeftirlitið [frétt í september 2019](#) um að NOVIS hefði ákveðið að hætta sölu á *Wealth Insuring* afurðinni á Íslandi. Í fréttinni kom fram að ástæðan væri sú að ný tilskipun um dreifingu váttrygginga hefði verið innleidd á Íslandi. Samkvæmt ákvæðum tilskipunarinnar taldist varan einungis hæfa einstaklingum með fullnægjandi þekkingu og reynslu af fjárfestingum. Þessum sjónarmiðum hafði verið komið á framfæri við félagið af nokkrum eftirlitsstjórnvöldum í Evrópu, þar á meðal Fjármálaeftirlitinu á Íslandi. Þessi eftirlitsstjórnvöld höfðu átt í miklum samskiptum við félagið varðandi álitaefni í tengslum við vöruna.